

Alueraportti, Keski-Suomi

Pk-yrityksbarometri

kevät

2011
2011
2011
2011
2011
2011
2011
2011
2011
2011

ESIPUHE

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raportteina.

Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraportteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä.

Kevään 2011 Pk-yritysbarometri perustuu 3900 pk-yrityksen vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä. Barometrin kyky ennakoita talouden suhdannekäänteitä on ollut varsin hyvä.

Tässä raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia, yritysten rahoitustilannetta, kasvuhakuisuutta sekä potentiaalisia omistajanvaihdoksia.

Ajankohtaisilla kysymyksillä on tällä kertaa selvitetty yritysten maksuvalmiustilannetta sekä yritysten näkemyksiä talouspolitiikan tärkeimmistä tavoitteista aikavälillä 2011 - 2015.

Helsingissä 16.2.2011

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät

Pauli Heikkilä
toimitusjohtaja
Finnvera Oyj

Kalle J. Korhonen
alivaltiosihteeri
Työ- ja elinkeinoministeriö

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ.....	3
1 Johdanto.....	4
1.1 Barometri.....	4
1.2 Aineisto.....	5
2 Keski-Suomen ja koko maan yritykset.....	6
3 Yritykset ja työllisyys.....	7
4 Pk-yritysten suhdannenäkymät.....	8
4.1 Yleiset suhdannenäkymät.....	8
4.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin.....	9
5 PK-Yritysten työllistämisen pahimmat esteet.....	10
6 Sopeuttamistoimet suhdannetilanteen vuoksi.....	12
7 Elinkeinoilmasto.....	13
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus.....	15
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset.....	16
10 Pk-yritysten rahoitus.....	17
11 Maksuvaikeudet ja -järjestelyt.....	19
12 Tärkein talouspolitiikan tavoite seuraavalle hallituskaudelle (2011-2015).....	20

TIIVISTELMÄ

Suhdannenäkymät. Syksyn 2010 tilanteeseen verrattuna yleiset suhdannenäkymät Keski-Suomessa ovat hienoisessa laskussa, kuten myös koko maassa. Yleiset suhdannenäkymät alueella ja koko maassa ovat hyvin samalla laskevalla tasolla. Pk-yritykset odottavat koko maassa ja Keski-Suomessa oman yrityksen kannalta suhdanteiden pysyvän ennallaan tai paranevan, lähimmän vuoden aikana. Pk-yritysten oman yrityksen suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on Keski-Suomessa ja koko maassa 34 %. Keski-Suomessa toimivista pk-yrityksistä 41 prosenttia ennakoivat suhdannenäkymien paranevan lähimmän vuoden aikana ja 7 prosenttia ennakoivat suhdanteiden heikkenevän. Keski-Suomessa toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän muutosten suhteen ovat hienoisessa laskussa, syksystä 2010. Keski-Suomen saldoluku on 4 % alempi kuin koko maan saldoluku. Koko maan tasolla odotetut henkilöstön muutokset ovat hienoisessa nousussa.

Työllistämisen esteet. 28 prosentilla koko maan pk-yrityksistä ei ole tarvetta työllistää. Vastaava lukema alueella on 24 prosenttia. Keski-Suomessa pk-yritysten työllistämisen pahimmat esteet ovat kysynnän riittämättömyys tai epävakaus (28 %). Koko maassa lukema on 36 %. Toisena työllistämistä estävänä tekijä alueella on syön sivukulut (24 %). Pk-yrityksiltä kysyttiin, mikä olisi työsuhteen palkkaamisen pahin este, tilanteessa, jossa olisi tarve työllistää ja vakaa kysyntätilanne. 35 prosentilla koko maan pk-yrityksistä palkkaamisen pahin este oli työvoiman saatavuus. Vastaava lukema alueella oli 27 %. Toiseksi pahin este koko maassa oli työn sivukulut, joiden osuus oli 23 %. Vastaava lukema alueella oli 31 %. Irtisanomisen vaikeus ilmoitettiin kolmantena esteenä Keski-Suomessa (17 %).

Elinkeinoilmasto. Keski-Suomessa pk-yritykset ovat tyytyväisimpiä asuinympäristön viihtyisyyteen (58 %). Sama tekijä nousee esiin myös koko maan tuloksissa (50 %). Tyytymättömiä pk-yritykset ovat yritykselle sopivan työvoiman saatavuuteen (-5 %). Vastaava lukema koko maan tasolla on 4 %. Tietoliikenne- ja liikenneyhteyksiin yritykset alueella ja koko maassa ovat toiseksi ja kolmanneksi tyytyväisimpiä (tietoliikenne 40 %: liikenneyhteydet 31 %) (koko maa: tietoliikenne 43 %: liikenneyhteydet 34 %). Kokonaisuutena tyytyväisyys elinkeinoilmastoon on koko maassa laskenut syksystä 2010. Keski-Suomessa lasku kokonaisuudessaan on ollut hiukan koko maata jyrkempää.

Rahoitus. Keski-Suomen alueen yrityksistä 24 prosenttia oli ottanut ulkopuolista rahoitusta viimeisten 12 kuukauden aikana. Vastaava lukema koko maan tasolla oli 29 prosenttia. Finnveran suhdannelainaa / -takausta aikoo ulkopuolista rahoitusta hakevista pk-yrityksistä hakea koko maan osalta 27 prosenttia ja alueella myös 42 prosenttia. Tärkeimpänä käyttötarkoituksena rahoitukselle pidetään alueella edelleen rahoituksen ottamista käyttöpääomaksi (30 %). Keski-Suomen pk-yritykset aikovat hankkia ulkoista rahoitusta useimmiten pankista (74 %) tai Finnverasta (33 %).

Kasvuhakuisuus. Pk-yritysten kasvuhakuisuus on sekä Keski-Suomessa, että koko maassa hyvin samalla tasolla. Pientä nousua on tapahtunut syksystä 2010. Yrityksen toiminnan loppumista seuraavan vuoden aikana koko maassa ennakoivat 2 prosenttia. Vastaava lukema Keski-Suomessa on 3 prosenttia. Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavia pk-yrityksiä on Keski-Suomessa yhteensä 68 prosenttia ja koko maassa 53 prosenttia. Kokonaisuutena kasvuhakuisten yritysten osuus on hieman noussut syksyn 2010 ajankohtaan sekä Keski-Suomessa, että koko maassa.

1 JOHDANTO

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raportteina.

1.1 Barometri

Pk-yritysbarometrissa on selvitetty suomalaisten pk-yritysten mielikuvia yleisestä suhdannekehityksestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Lisäksi on tiedusteltu mm. yrityksen kehittämiseen, kasvuun, työllistämiseen ja rahoittamiseen liittyvistä rakenteellisista tekijöistä.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat suomalaiset (alle 250 henkilöä työllistävät) pk-yritykset. Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2008 sekä Fonecta ProFinder -yritysrekisteriä, josta otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, kokoluokka ja sijainti.

Vastaajajoukko on 3900 kohderyhmän vaatimukset täyttävää yritystä. Aineisto on kerätty internet- ja puhelinkyselyinä joulukuussa 2010 ja tammikuussa 2011. Seuraavalla sivulla on esitelty taustatietojakaumia alueen haastatelluista yrityksistä. Tutkimuksen on tehnyt Innolink Research Oy Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Innolink Research Oy:ssä tutkimusjohtaja Mikko Kesä, viestintäpäällikkö Etta Partanen, tutkimuspäällikkö Juuso Heinisuo sekä tutkimuskoordinaattori Anssi Mäkelä. Suomen Yrittäjissä tutkimusprojektista on vastannut ekonomisti Timo Lindholm, Finnvera Oyj:ssä apulaisjohtaja Tuomo Holopainen sekä työ- ja elinkeinoministeriössä neuvotteleva virkamies Esa Tikkanen.

- 1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti lopussa olevan kartan mukaista maakuntajakoa. Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla maakuntajako on poikettu (Helsinki, muu Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa).
- 2) Lisäksi tutkimusaineistosta tehdään raportit Hämeen, Kaakkois-Suomen, Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-alueille sekä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien alueelle. Uusina alueina vuonna 2011 mukaan ovat tulleet Espoo ja Vantaa.
- 3) Helsingin, Pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja. Pohjanmaan raportissa luvut ovat vuoden 2006 syksyyn asti Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan rannikon yhteisiä lukuja.
- 4) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettujen prosenttilukujen erotusta.

Esimerkiksi: Yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana

paranee 39 %, huononee 9 % \Rightarrow saldoluku = +30

1.2 Aineisto

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

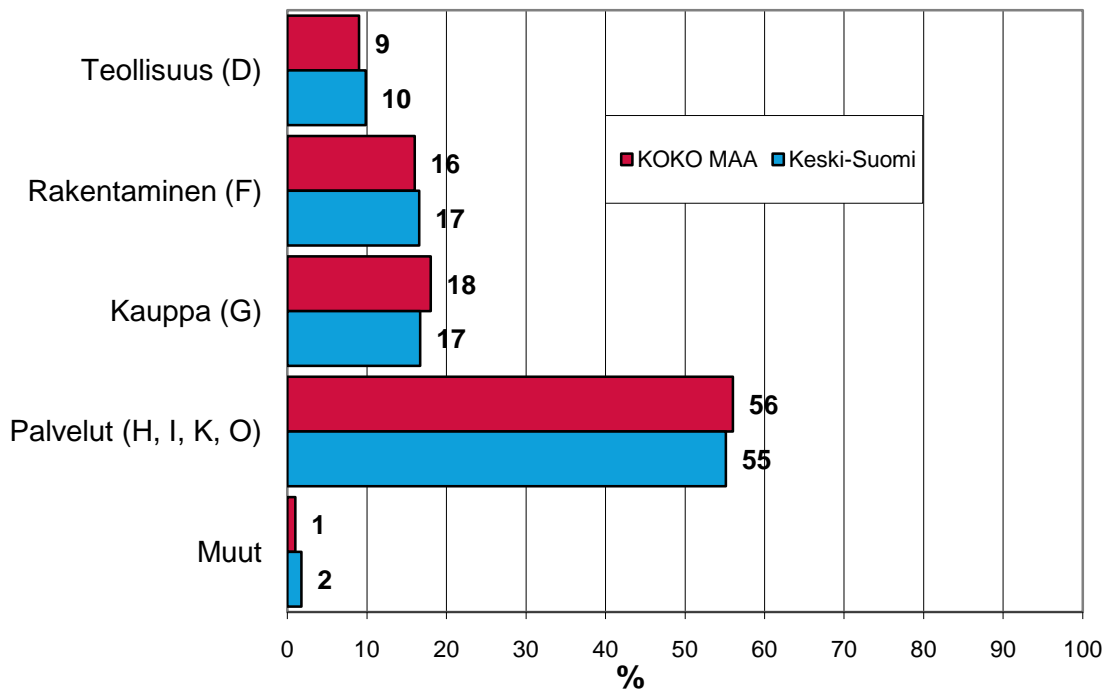
Taulukko 1: Taustatietoja alueelta haastatelluista yrityksistä.

		n=	%
ALUE	KESKI-SUOMI	273	5
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus	62	23
	Rakentaminen	20	7
	Kauppa	47	17
	Palvelut	144	53
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	163	60
	5 - 9 henkilöä	44	16
	10 - 19 henkilöä	35	13
	20 - 49 henkilöä	24	9
	50+ henkilöä	7	3
LIIVEVAIHTO VUONNA 2010	Alle 0,20 milj. euroa	111	41
	0,20 - 0,49 milj. euroa	55	20
	0,50 - 1,49 milj. euroa	56	21
	1,50+ milj. euroa	49	18
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	27	10
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	112	42
	Pyrkii säilyttämään asemansa	76	29
	Ei kasvutavoitetta	42	16
	Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	8	3
YRITYKSELLÄ VIENTITOIMINTAA	Ei	197	76
	Kyllä	62	24
YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI	- 1989	67	25
	1990 - 1999	110	40
	2000 - 2004	38	14
	2005 -	58	21
VASTAAJAN ASEMA	Yrittäjä	237	89
	Palkattu toimitusjohtaja	24	9
	Muu	6	2

2 KESKI-SUOMEN JA KOKO MAAN YRITYKSET

Suomessa oli 263 001 yritystä vuonna 2008.¹ Näistä yrityksistä 11 714 toimi Keski-Suomessa. Keski-Suomessa on kaupan ja palvelualojen yrityksiä suhteellisesti aavistuksen vähemmän ja teollisuuden sekä rakennusalan yrityksiä suhteellisesti hiukan enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

1. YRITYSTEN OSUUDET ERI TOIMIALOILLA

Toimialan nimen jäljessä on suluisissa Tilastokeskuksen toimialaluokituksen (TOL 2008) mukainen toimialanumero.

¹ Lähde: Tilastokeskus: Yritys- ja toimipaikkarekisteri, pl. toimiala A. maa-, metsä- ja kalatalous

3 YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

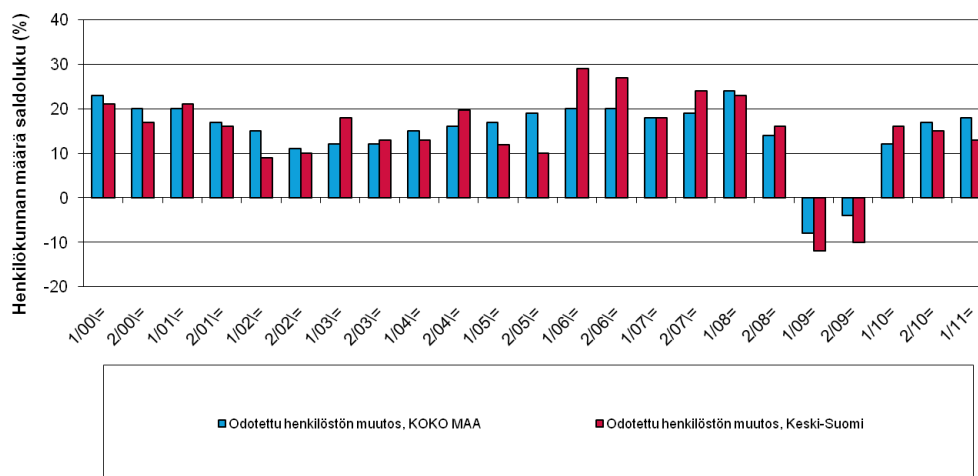
Keski-Suomen maakunnassa työskenteli 2010/Q4 noin 116 000 työntekijää². Työttömyysaste oli 2010/Q4 Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun mukaan koko maassa 7,4 % ja Keski-Suomessa 9,7 %.

Taulukko 2: Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua.

	Suurempi %	Yhtä suuri %	Pienempi %	Saldoluku %
KOKO MAA	25	67	8	17
Keski-Suomi	22	70	9	13

Keski-Suomessa toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän muutosten suhteen ovat hienoisessa laskussa, syksystä 2010. Keski-Suomen saldoluku on 4 % alempi kuin koko maan saldoluku. Koko maan tasolla odotetut henkilöstön muutokset ovat hienoisessa nousussa. Seuraavassa kuviossa on verrattu Keski-Suomen ja koko maan pk-yritysten henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä seuraavan vuoden aikana.

2. HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄN MUUTOSODOTUKSET SEURAAVAN VUODEN AIKANA

² Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2010, joulukuu.

4 PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT

4.1 Yleiset suhdannenäkymät

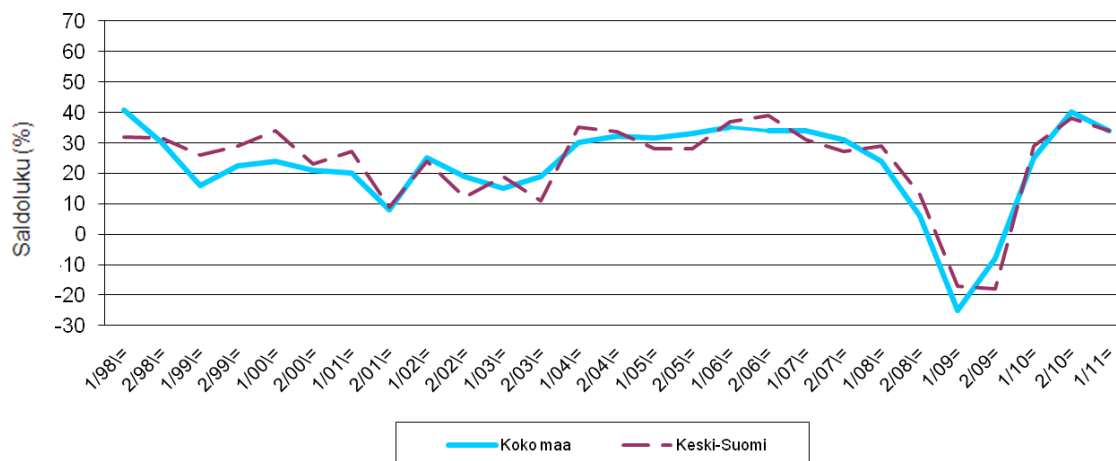
Taulukko 3.1: Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana.

	Paranee %	Pysyy en- nallaan %	Huononee %	Saldoluku %
KOKO MAA	43	48	9	34
Keski-Suomi	41	52	7	34

Pk-yritykset odottavat koko maassa ja Keski-Suomessa oman yrityksen kannalta suhdanteiden pysyvän ennallaan tai paranevan, lähimmän vuoden aikana. Pk-yritysten oman yrityksen suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on Keski-Suomessa sama 34 %, kuin koko maan luku. Keski-Suomessa toimivista pk-yrityksistä 41 prosenttia ennakoii suhdannenäkymien paranevan lähimmän vuoden aikana ja 7 prosenttia ennakoii suhdanteiden heikkenevän.

Seuraavasta kuviosta voimme havaita pk-yritysten yleisten suhdannenäkymien kehityksen tutkimusjaksosta 1/98 lähtien. Syksyn 2010 tilanteeseen verrattuna yleiset suhdannenäkymät ovat Keski-Suomessa hienoisessa laskussa, kuten myös koko maassa. Yleiset suhdannenäkymät alueella ja koko maassa ovat hyvin samalla tasolla.

3.1 YLEISET SUHDANNENÄKYMÄT LÄHIMMÄN VUODEN AIKANA

4.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin

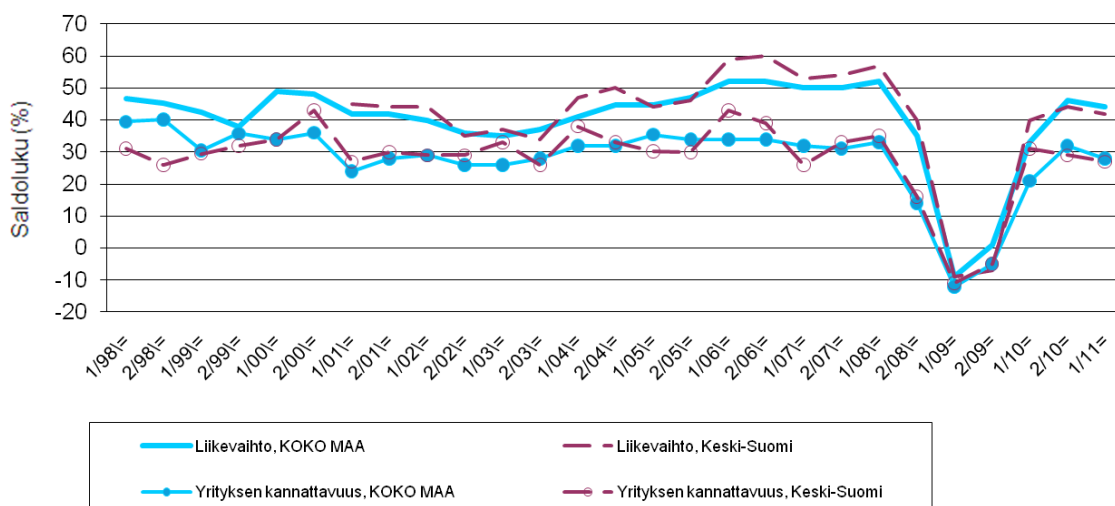
Taulukko 3.2: Pk-yritysten suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kulluttua.

	Liikevaihto	Investointien arvo	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotantokustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vaka-varaisuus	Tuotekehitys-panostukset
KOKO MAA								
Suurempi	54	22	17	18	44	41	39	25
Yhtä suuri	35	61	74	74	47	46	54	65
Pienempi	11	17	9	8	9	13	8	9
Saldoluku (%)	44	5	9	10	36	28	31	16
Keski-Suomi								
Suurempi	52	19	13	15	41	40	39	30
Yhtä suuri	38	64	79	76	50	47	53	60
Pienempi	10	18	8	9	9	13	8	10
Saldoluku (%)	42	1	5	7	32	27	32	20

Suurin saldoluvun eroavaisuus Keski-Suomen ja koko maan eri osatekijöitä vertailtaessa, syntyy tekijään tuotekehityspanostukset (4 %). Keski-Suomessa toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät ovat lähes samanlaiset, koko maan suhdannenäkymät. Suurin saldoluku koko maan osalta syntyy kohtaan liikevaihto (44 %). Tuotantokustannusten osatekijät saavat toiseksi suurimman saldoluvun koko maan tasolla.

Seuraavasta kuviosta voimme havaita pk-yritysten liikevaihdon ja yrityksen kannattavuuden suhdannenäkymien³ kehityksen jaksosta 1/98 lähtien. Myös pk-yritysten liikevaihdon ja kannattavuuden suhteen Keski-Suomi on hienoisessa laskussa, kuten myös koko maa.

3.2 SUHDANNENÄKYMÄT SEURAAVAN VUODEN KULUTTUA

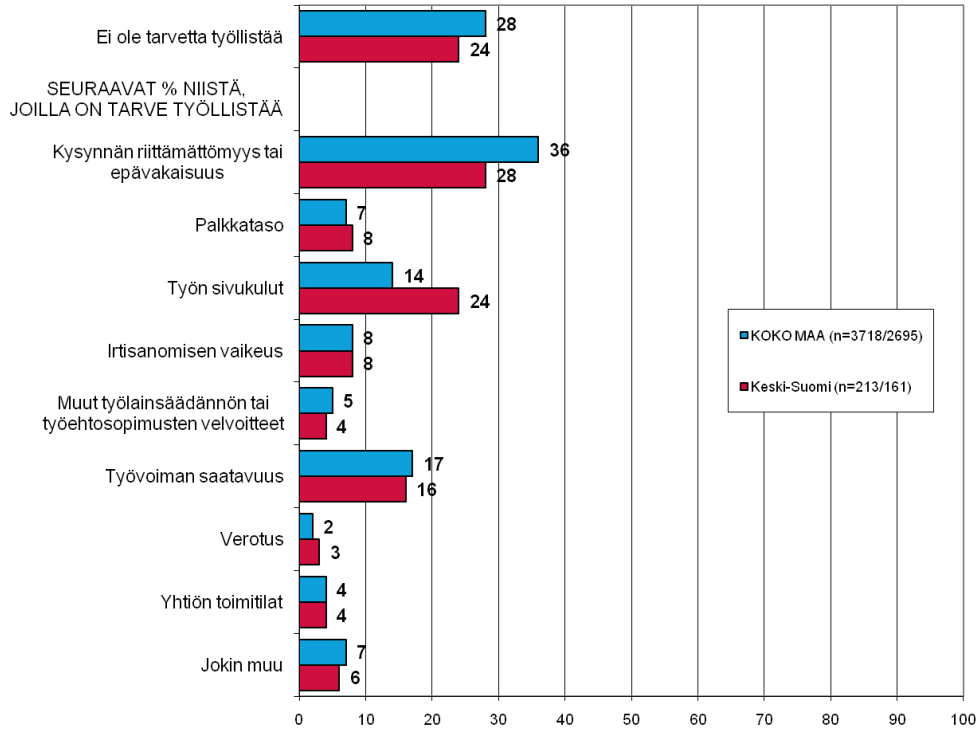
³ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana.

5 PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN PAHIMMAT ESTEET

Pk-yritysten työllistämisen pahimmat esteet.

4. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN SUURIN ESTE

n=kaikki vastaajat/yrityksellä tarve työllistää

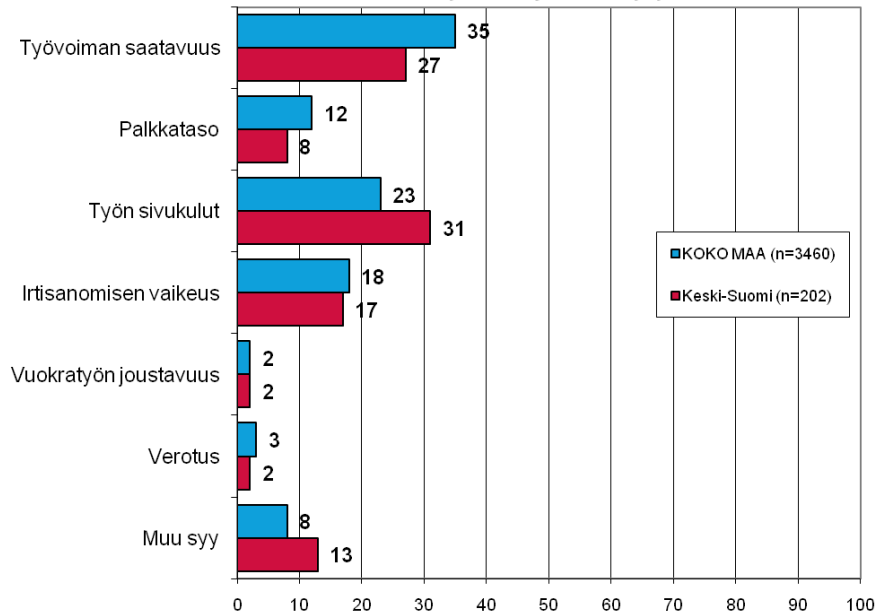

28 prosentilla koko maan pk-yrityksistä ei ole tarvetta työllistää. Vastaava lukema alueella on 24 prosenttia. Keski-Suomessa pk-yritysten työllistämisen pahimmat esteet ovat kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus (28 %). Koko maassa lukema on 36 %. Toisena työllistämistä estävänä tekijä alueella on syön sivukulut (24 %).

Pk-yritysten työsuhteeseen palkkaamisen pahin este, tapauksessa jossa yrityksellä on tarve työllistää ja vakaa kysyntätilanne.

5. PK-YRITYSTEN PAHIN TYÖSUHTEESEEN PALKKAAMISEN ESTE

n=tarve työllistää ja vakaa kysyntätilanne

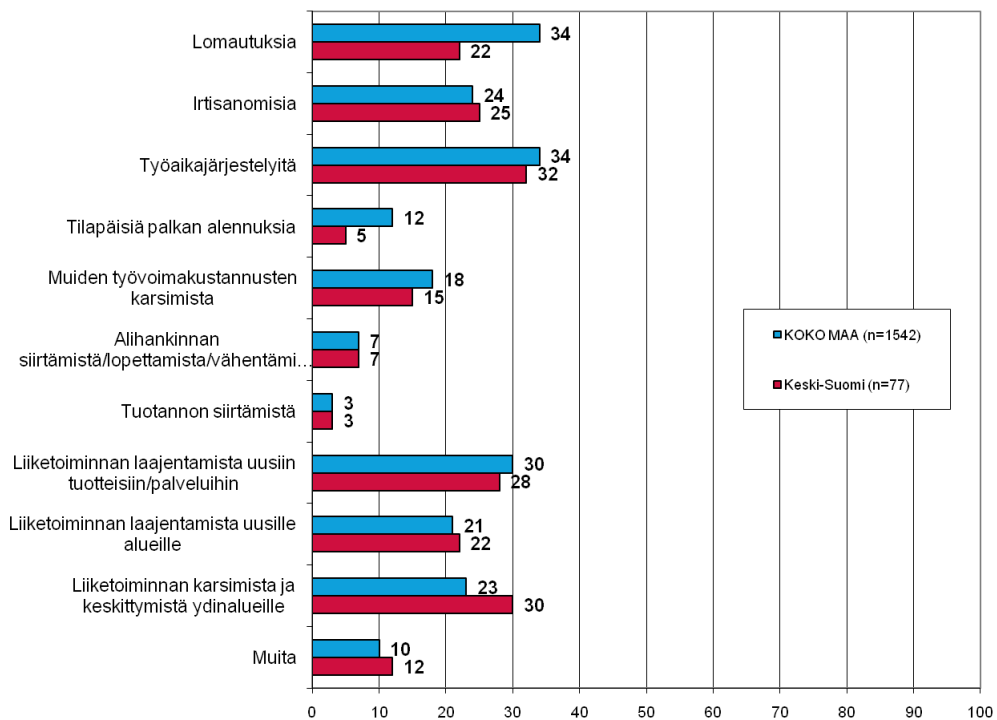
Pk-yrityksiltä kysyttiin, mikä olisi työsuhteen palkkaamisen pahin este, tilanteessa, jossa olisi tarve työllistää ja vakaa kysyntätilanne. 35 prosentilla koko maan pk-yrityksistä palkkaamisen pahin este oli työvoiman saatavuus. Vastaava lukema alueella oli 27 %. Toiseksi pahin este koko maassa oli työn sivukulut, joiden osuus oli 23 %. Vastaava lukema alueella oli 31 %. Irtisanomisen vaikeus ilmoitettiin kolmantena esteenä Keski-Suomessa (17 %).

6 SOPEUTTAMISTOIMET SUHDANNETILANTEEN VUOKSI

Koko maan pk-yrityksistä 33 prosenttia ja alueella 30 prosenttia on jo sopeuttanut toimintaansa suhdannetilanteen vuoksi. Koko maassa on tehty tai suunnitteilla eniten työaika-järjestelyitä ja lomautuksia (34 %) myös Keski-Suomessa on tehty tai suunnitteilla työaika-järjestelyitä (32 %). Keski-Suomen alueella on jo sopeutettu tai on suunnitteilla myös liiketoiminnan karsimista ja keskittymistä ydinalueille, 30 prosentilla yrityksistä. Vastaava lukema koko maan tasolla on 23 prosenttia.

6. MITÄ SOPEUTTAMISTOIMIA ON TEHTY/SUUNNITTEILLA

n=on jo sopeuttanut, suunnittelee sopeuttamista

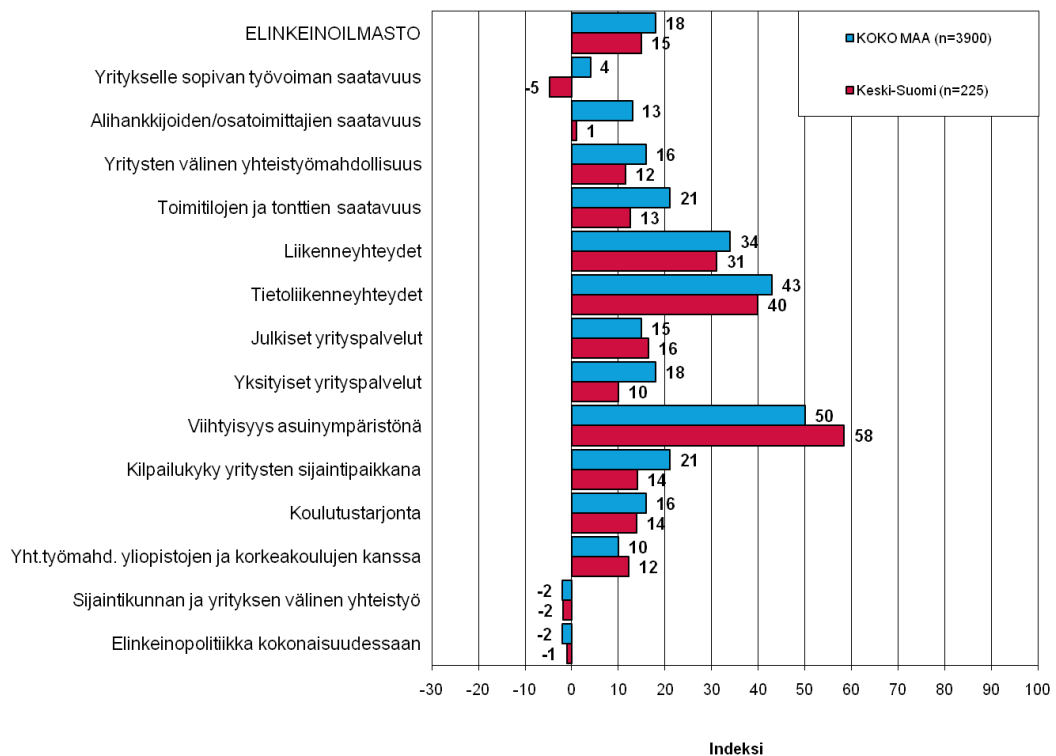

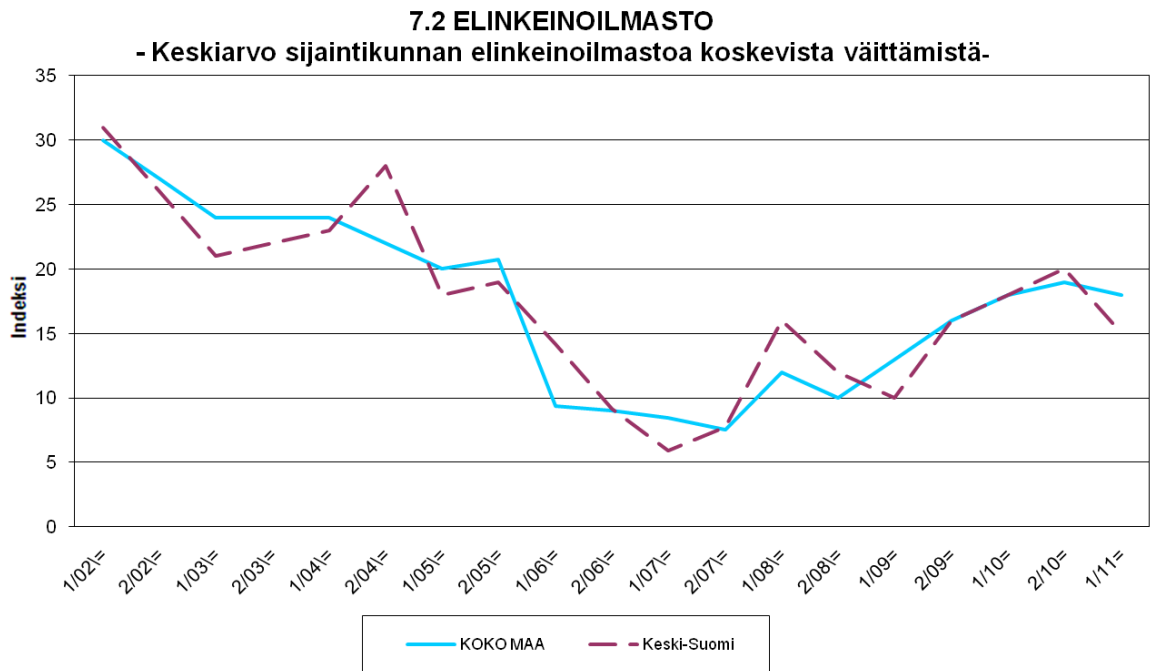
7 ELINKEINOILMASTO

Keski-Suomessa pk-yritykset ovat tyytyväisimpiä asuin ympäristön viihtyisyyteen (58 %). Sama tekijä nousee esiin myös koko maan tuloksissa (50 %). Tyytymättömiä pk-yritykset ovat yritykselle sopivan työvoiman saatavuuteen (-5 %). Vastaava lukema koko maan tasolla on 4 %. Tietoliikenne- ja liikenneyhteyksiin yritykset alueella ja koko maassa ovat toiseksi ja kolmanneksi tyytyväisimpiä (tietoliikenne 40 %: liikenneyhteydet 31 %) (koko maa: tietoliikenne 43 %: liikenneyhteydet 34 %). Kokonaisuutena tyytyväisyys elinkeinoilmastoon on koko maassa laskenut syksystä 2010. Keski-Suomessa lasku kokonaisuudessaan on ollut hiukan koko maata jyrkempää.

7.1 ELINKEINOILMASTO

n=kaikki vastaajat

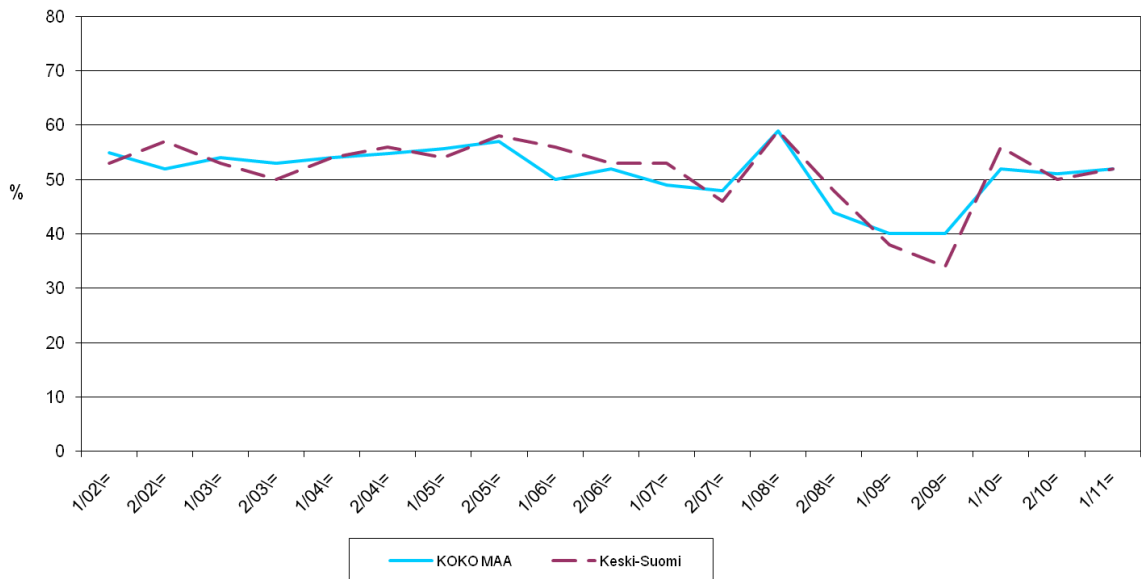
8 PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

Taulukko 4: Pk-yritysten kasvuhakuisuus.

	KOKO MAA %	Keski-Suomi %
Olemme voimakkaasti kasvuhakuinen	10	12
Pyrimme kasvamaan mahdollisuuksien mukaan	42	40
Pyrimme säilyttämään asemamme	31	28
Yrityksellämme ei ole kasvutavoitteita	15	17
Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	2	3

Pk-yritysten kasvuhakuisuus on sekä Keski-Suomessa, että koko maassa hyvin samalla tasolla. Pientä nousua on tapahtunut syksystä 2010. Yrityksen toiminnan loppumista seuraavan vuoden aikana koko maassa ennakoitiin 2 prosenttia. Vastaava lukema Keski-Suomessa on 3 prosenttia. Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavia pk-yrityksiä on Keski-Suomessa yhteensä 52 prosenttia, kuin myös koko maassa. Kokonaisuutena kasvuhakuisten yritysten osuus on hieman noussut syksyn 2010 ajankohtaan sekä Keski-Suomessa, että koko maassa.

8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS
-Voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien yritysten osuus kaikista yrityksistä-

9 SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOKSET

Taulukko 5: Sukupolven- tai omistajanvaihdokset pk-yrityksissä.

	KOKO MAA %	Keski-Suomi %
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS ODOTETTAVISSA LÄHIMMÄN 5 VUODEN AIKANA		
Ei	61	60
Kyllä, 1-2 vuoden sisällä	11	12
Kyllä, 3-5 vuoden sisällä	16	17
Ei osaa sanoa	13	11

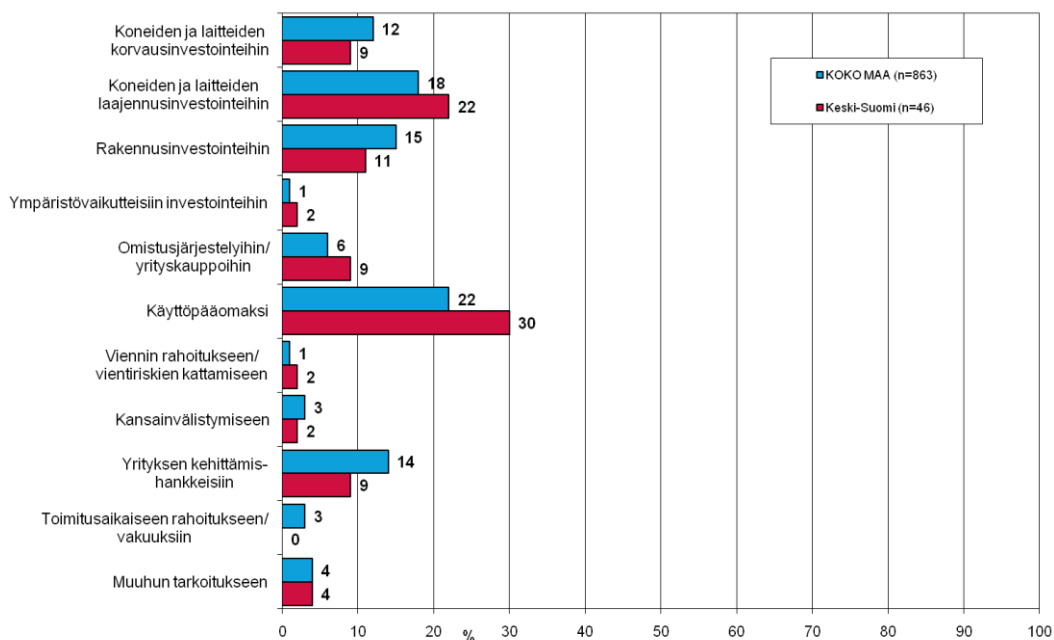
Keski-Suomen alueella on sukupolven- tai omistajanvaihdos odotettavissa lähimmän viiden vuoden aikana 29 prosentissa yrityksissä. Koko maan osalta sukupolven- tai omistajanvaihdosta ennakoiti yhteensä 27 prosenttia.

10 PK-YRITYSTEN RAHOITUS

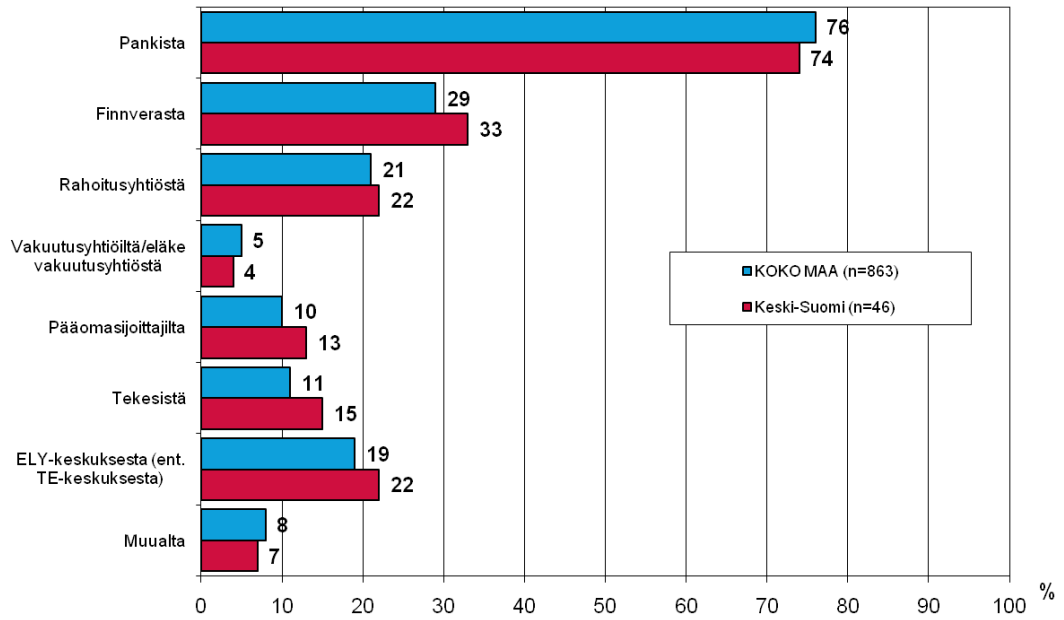
Keski-Suomen alueen yrityksistä 24 prosenttia oli ottanut ulkopuolista rahoitusta viimeisten 12 kuukauden aikana. Vastaava lukema koko maan tasolla oli 29 prosenttia. Finnveran suhdannelainaa / -takausta aikoo ulkopuolista rahoitusta hakevista pk-yrityksistä hakea koko maan osalta 27 prosenttia ja alueella myös 42 prosenttia.

Tärkeimpänä käyttötarkoituksena rahoitukselle pidetään alueella edelleen rahoituksen ottamista käyttöpääomaksi (30 %). Keski-Suomen pk-yritykset aikovat hankkia ulkoista rahoitusta useimmiten pankista (74 %) tai Finnverasta (33 %).

9. TÄRKEIN KÄYTTÖTARKOITUS ULKOPUOLISELLE RAHOITUKSELLE -Yritykset, jotka aikovat ottaa ulkopuolista rahoitusta- n=yritys aikoo ottaa ulkopuolista rahoitusta

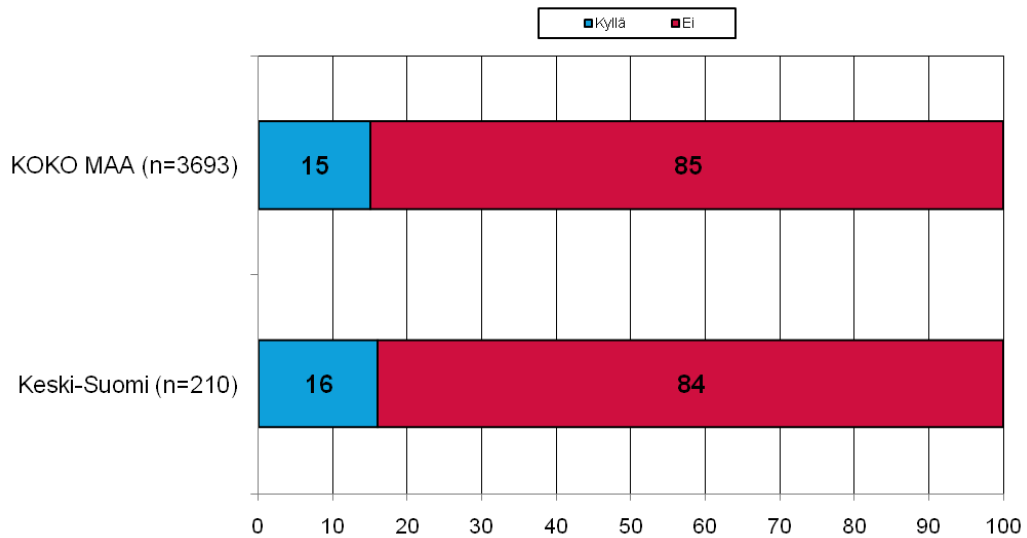
10. MISTÄ AIKOO HAKEA RAHOITUSTA
-Yritykset, jotka aikovat ottaa ulkopuolista rahoitusta-
n=yritys aikoo ottaa ulkopuolista rahoitusta

11 MAKSUVAIKEUDET JA -JÄRJESTELYT

Koko maassa 15 prosentilla yrityksistä on ollut maksuvaikeuksia. Vastaava lukema alueella on 16 prosenttia.

11. MAKSUVAIKEUDET YRITYKSELLÄ n=kaikki vastaajat

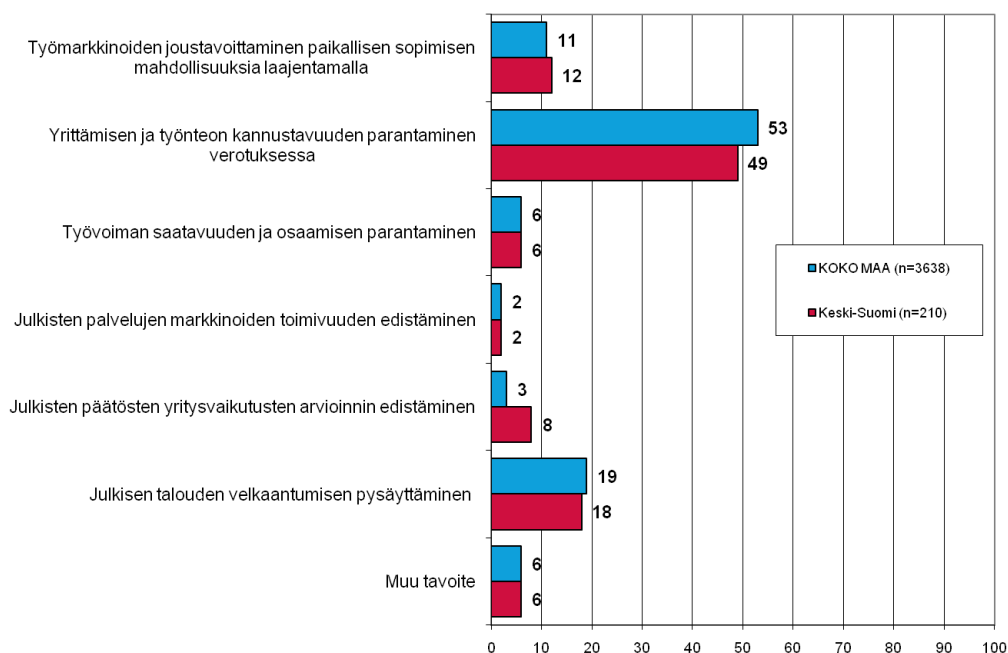

12 TÄRKEIN TALOUSPOLITIIKAN TAVOITE SEURAAVALLE HALLITUSKAUDELLE (2011–2015)

Tärkeimmäksi tekijäksi pk-yritykset nostavat koko maassa seuraavalle hallituskaudelle yrittämisen ja työnteon kannustavuuden parantamisen verotuksessa (53 %). Sama tekijä nousi myös alueen vastauksissa tärkeimmäksi (49 %). Toiseksi tärkeimpänä alueella nähdään julkistalouden velkaantumisen pysäyttämisen (18 %) ja kolmantena työmarkkinoiden joustavoittamisen, paikallisen sopimisen mahdollisuuksia laajentamalla.

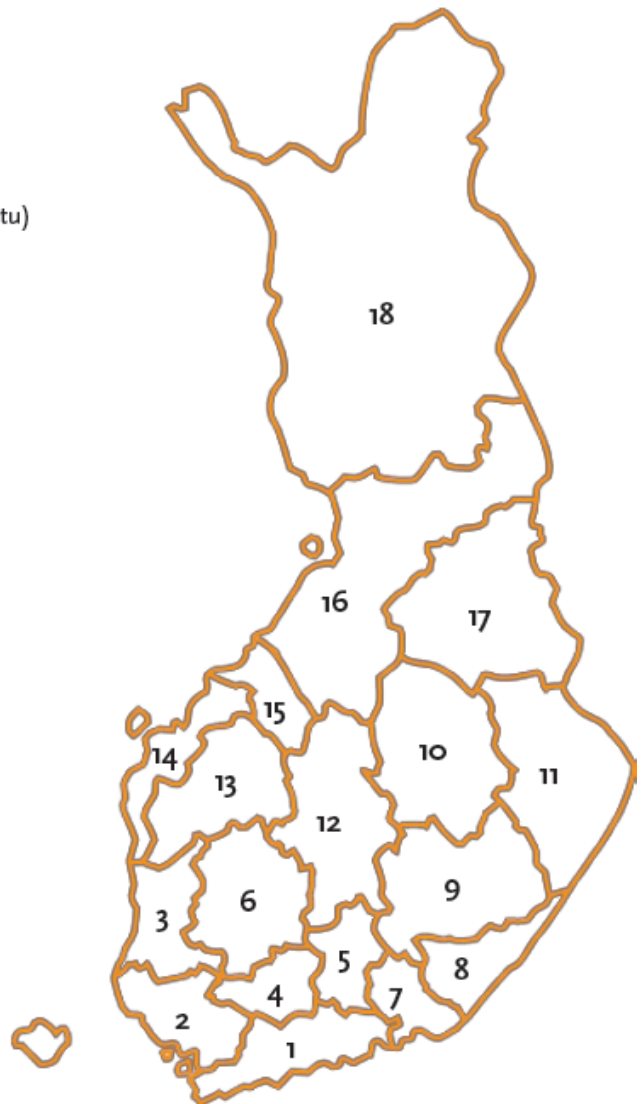
12. TÄRKEIN TALOUSPOLITIIKAN TAVOITE (2011-2015)

n=kaikki vastaajat

PK-YRITYSBAROMETRIN ALUEJAKO

1. Uusimaa, erilliset raportit:
 - Helsinki
 - Pääkaupunkiseutu (pl. Helsinki)
 - Uusimaa (pl. Helsinki ja Pääkaupunkiseutu)
2. Varsinais-Suomi
3. Satakunta
4. Kanta-Häme
5. Päijät-Häme
6. Pirkanmaa
7. Kymenlaakso
8. Etelä-Karjala
9. Etelä-Savo
10. Pohjois-Savo
11. Pohjois-Karjala
12. Keski-Suomi
13. Etelä-Pohjanmaa
14. Pohjanmaa
15. Keski-Pohjanmaa
16. Pohjois-Pohjanmaa
17. Kainuu
18. Lappi

Lisäksi tehdään raportit Hämeen, Kaakkois-Suomen, Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-alueille sekä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien alueelle.

SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT

Etelä-Karjalan Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/etelakarjala
puhelin 010 470 1100

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa
puhelin (06) 420 5000

Etelä-Savon Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/etelasavo
puhelin 0500 651 311

Helsingin Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/helsinki
puhelin 010 841 3020

Hämeen Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/hame
puhelin (03) 682 1153

Kainuun Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/kainuu
puhelin 010 387 7870

Keski-Pohjanmaan Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa
puhelin (06) 831 5292

Keski-Suomen Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/keskisuomi
puhelin 010 425 9200

Kymen Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/kymi
puhelin (05) 544 3030

Lapin Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/lappi
puhelin 0400 898 200

Länsipohjan Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/lansipohja
puhelin (016) 221 701

Pirkanmaan Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/pirkanmaa
puhelin (03) 251 6500

Pohjois-Karjalan Yrittäjät

www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala
puhelin 010 470 7600

Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/pohjoispohjanmaa
puhelin 010 322 1981

Päijät-Hämeen Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/paijathame
puhelin 010 3224 300

Pääkaupunkiseudun Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/paakaupunkiseutu

Espoon Yrittäjät ry,

puhelin 010 422 1400

Kauniaisten Yrittäjät ry,

Grankulla Företagare rf,

puhelin 010 420 6900

Vantaan Yrittäjät ry,

puhelin (09) 823 7630

Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa
puhelin (06) 356 0800

Satakunnan Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/satakunta
puhelin (02) 634 9900

Savon Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/savo
puhelin (017) 368 0500

Uudenmaan Yrittäjät ry -

Nylands Företagare rf

www.yrittajat.fi/uusimaa

puhelin (09) 274 5420

Varsinais-Suomen Yrittäjät ry

www.yrittajat.fi/varsinaissuomi

puhelin (02) 275 7100

Suomen Yrittäjät

Mannerheimintie 76 A, 00250 Helsinki

PL 999, 00101 Helsinki

puhelin (09) 229 221

faksi (09) 2292 2980

toimisto@yrittajat.fi

www.yrittajat.fi

FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT

Aluekonttorit

Helsinki

Eteläesplanadi 8 . PL 1010, 00101
Helsinki
Faksi 020 460 3401

Joensuu

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu
Faksi 020 460 2163

Jyväskylä

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Faksi 020 460 2299

Kajaani

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Faksi 020 460 3899

Kuopio

Haapaniemenkatu 40 . PL 1127, 70111
Kuopio
Faksi 020 460 3330

Lahti

Laiturikatu 2, 5. kerros, 15140 Lahti
Faksi 020 460 2249

Lappeenranta

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
Faksi 020 460 2149

Mikkeli

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli
Faksi 020 460 3690

Oulu

Asemakatu 37, 90100 Oulu
Faksi 020 460 3944

Pori

Valtakatu 6, 28100 Pori
Faksi 020 460 2349

Rovaniemi

Maakuntakatu 10 . PL 8151, 96101
Rovaniemi
Faksi 020 460 2099

Seinäjoki

Kauppatori 1-3, 60100 Seinäjoki
Faksi 020 460 2399

Tampere

Hämeenkatu 9 . PL 559, 33101 Tampere
Faksi 020 460 3711

Turku

Eerikinkatu 2, 20100 Turku
Faksi 020 460 3649

Vaasa

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa
Faksi 020 460 3849

Pietarin edustusto

Finnveran Pietarin edustusto

Finnish-Russian Innovation Center

Ul. Bolshaya Konyushennaya, 4-6-8
Suomi-talo
191186 Pietari
PL 95, 53501 Lappeenranta
puh. +358 405 088 956 faksi +7 812 603
2225

Pääkonttori

Finnvera Oyj

Helsinki

Eteläesplanadi 8 . PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

Kuopio

Haapaniemenkatu 40 . PL 1127, 70111
Kuopio
Faksi 020 460 3240

Finnvera Oyj .

valtakunnallinen vaihde 020 460 11
www.finnvera.fi

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT

Etelä-Pohjanmaan ELY

Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki
puhelin 020 636 0030
www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

Etelä-Savon ELY

Mikonkatu 3 ja 5, PL 164, 50101 Mikkeli
puhelin 020 636 0120
www.ely-keskus.fi/etela-savo

Hämeen ELY

Rauhankatu 10, 15110 Lahti
Raatihuoneenkatu 11, 13100 Hämeenlinna
puhelin 020 636 0130
www.ely-keskus.fi/hame

Kaakkois-Suomen ELY

Salpausselänkatu 22, PL 1041, 45101 Kouvola
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
puhelin 020 636 0090
www.ely-keskus.fi/kaakkois-suomi

Kainuun ELY

Kalliokatu 4, PL 115, 87101 Kajaani
puhelin 020 636 0100
www.ely-keskus.fi/kainuu

Keski-Suomen ELY

Cygnaeuksenkatu 1, PL 250, 40101 Jyväskylä
puhelin 020 636 0040, (014) 449 8750
www.ely-keskus.fi/keski-suomi

Lapin ELY

Ruokasenkatu 2, PL 8060, 96101 Rovaniemi
Asemakatu 19, 94100 Kemi
puhelin 020 636 0010
www.ely-keskus.fi/lappi

Pirkanmaan ELY

Kauppakatu 4, PL 297, 33101 Tampere
puhelin 020 636 0050
www.ely-keskus.fi/pirkanmaa

Pohjanmaan ELY

Hovioikeudenpuistikko 19A, PL 131, 65101 Vaasa
Ristirannankatu 1, PL 240, 67101 Kokkola
puhelin 020 636 0140
www.ely-keskus.fi/pohjanmaa

Pohjois-Karjalan ELY

Kauppakatu 40 B, PL 69, 80101 Joensuu
puhelin 020 636 0110
www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala

Pohjois-Pohjanmaan ELY

Viestikatu 1, PL 86, 90101 Oulu
puhelin 020 636 0020
www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa

Pohjois-Savon ELY

Käsityökatu 41, PL 2000, 70101 Kuopio
puhelin 020 636 0080
www.ely-keskus.fi/pohjois-savo

Satakunnan ELY

Yrjönkatu 20, 28101 PORI
puhelin 020 636 0150
www.ely-keskus.fi/satakunta

Uudenmaan ELY

Maistraatinportti 2, 00240 Helsinki
puhelin 020 636 0070
www.ely-keskus.fi/uusimaa

Varsinais-Suomen ELY

Ratapihankatu 36, PL 236, 20101 Turku
puhelin 020 636 0060
www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi

Työ- ja elinkeinoministeriö

Aleksanterinkatu 4, 00170 Helsinki
PL 32, 00023 Valtioneuvosto
puhelin 010 60 6000
www.tem.fi

Keski-Suomen Yrittäjät

Keski-Suomen Yrittäjät
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
puhelin 010 425 9200
faksi 010 425 9210
tuulikirsikka.pirttiaho@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi/keskisuomi

Finnvera Oyj

Valtakunnallinen vaihde: 020 460 11

www.finnvera.fi

Helsinki

Eteläesplanadi 8
PL 1010, 00101 Helsinki
faksi 020 460 7220

Kuopio

Haapaniemenkatu 40
PL 1127, 70111 Kuopio
faksi 020 460 3240

Työ- ja elkeinoministeriö

Aleksanterinkatu 4

PL 32, 00023 Valtioneuvosto

puhelin 010 606 000

faksi 09 1606 2166

www.tem.fi